

opusdei.org

Antradienis. Antroji Gavėnios savaitė

Be nuolankumo neįmanoma tarnauti kitiems, ir galime padaryti nelaimingus tuos, kurie mus supa. Sekti Jėzaus tarnystės, didžiausio nuolankumo ir atsidavimo kitiems pavyzdžiu. Ypač tarnauti tiems, kuriuos Viešpats pastatė būti sykiu su mumis. Išmokti iš Mergelės.

2025-03-17

I. Šios dienos Mišių Evangelijoje
Viešpats su visa grubia tikrove

iškelia, kaip Rašto aiškintojai ir fariziejai *atsisėdo į Mozės krasę* ir, rūpindamiesi tik savimi, apleido tuos, kurie jiems pavesti, paprastus žmones, kurie buvo suvargę ir apleisti lyg avys be piemens¹. Jie rūpinasi pirmomis vietomis pokyliuose, savo maldos diržais ir apsiaustų spurgais, tuo, kad būtų sveikinami aikštėse, būtų vadinami mokytojais². Buvo paskirti būti *druska ir šviesa* Izraelio liaudžiai, o paliko liaudį be druskos ir be šviesos. Taip pat ir patys liko tamsybėse. Dievo šlovę iškeitė į savo pačių šlovę: *Jie viską daro, kad būtų žmonių matomi*. Asmeninė puikybė ir tuščios garbės siekis privertė juos prarasti nuolankumą ir tarnystės dvasią, būdingą trokštantiems sekti Viešpačiu.

Kristus mokinius perspėja: *O jūs nesivadinkite mokytojais... Kas iš jūsų didesnis, tebūnie jums tarnas*³. Ir jis pats pakartotinai parodė mums kelią:

Katras yra vyresnis – kuris sėdi už stalo ar kuris jam patarnauja? Argi ne tas, kuria sėdi?! O aš tarp jūsų esu kaip tas, kuris patarnauja⁴.

Be nuolankumo ir tarnystės dvasios nėra veiksmingumo, neįmanoma gyventi artimo meile. Be nuolankumo nėra šventumo, nes Jėzus nenori, kad jam tarnautų išpuikę draugai: „Dievo instrumentais visuomet būna nuolankieji“⁵.

Apaštalavime ir mažuose patarnavimuose, kuriuos padarome kitiems, nėra vietos pasitenkinimui ir išdidumui, nes viską iš tikrųjų daro Viešpats. Kai tarnaujame, mūsų gebėjimas neturi ryšio su siekiamais antgamtiniais vaisiais. Be malonės niekam nepasitarnautų ir didžiausios pastangos: *Nė vienas negali išstarti: Jėzus yra Viešpats, jei Šventoji Dvasia nepaskatina⁶*. Tik malonė gali tiek pakelti mūsų žmogiškų talentų

potenciją, kad atliktume darbus, kurie viršija mūsų galimybes. Ir Dievas *priešinasi išpuikėliams, o nuolankiesiems suteikia malonę*⁷.

Kai kovojame, siekdami išsiugdyti šią dorybę, esame veiksmingi ir stiprūs. „Nuolankumas mums padės sėkmingai atlikti didelius žygdarbius, bet su sąlyga, kad visada pripažinsime esą maži ir kasdien vis labiau suvoksime savo varganą menkumą“⁸.

Turime būti budrūs, nes blogiausia ambicija – siekti savo išaukštinimo, kaip tai darė Rašto aiškintojai ir fariziejai; ieškoti savęs dalykuose, kuriuos darome ar numatome.

„Puikybė atakuoja iš visų pusių, ir jos nugalėtojas sutinka ją visame kame, kas ją supa“⁹.

Jei nesame nuolankūs, galime padaryti nelaimingais tuos, kurie mus supa, nes puikybė viską apnuodija. Kur yra išpuikėlis,

galiausiai pašlyja santykiai su visais: šeima, draugais, bendradarbiais... Jis reikalaus sau ypatingo elgesio, nes mano esąs išskirtinis, reikės rūpestingai vengti įžeisti jo jautrumą... Jo dogmatiškas tonas pokalbiuose, jo ironiški įsikišimai – jis nepaiso, kad palieka nesmagioje padėtyje kitus, kad tik pats būtų geroje, – polinkis nutraukti natūraliai besirutuliojančius pokalbius ir kt. rodo, jog taip pasireiškia kai kas gilesnio: didelis egoizmas, kuris užvaldo žmogų, kai į gyvenimo horizontą jis pastato save.

Šie maldos momentai gali pasitarnauti mums Viešpaties akivaizdoje ištirti, koks yra mūsų elgesys su kitais ir ar jis kupinas tarnystės dvasios.

II. Jėzus – didžiausio nuolankumo ir atsidavimo kitiems pavyzdys. Niekad niekas neturėjo orumo, prilygstančio Jo orumui, ir niekas taip rūpestingai netarnavo žmonėms: *aš tarp jūsų esu kaip tas, kuris patarnauja*. Taip Jis ir toliau elgiasi su kiekvienu iš mūsų. Yra pasirengęs mums tarnauti, padėti, pakelti parpuolusius. Ar mes tarnaujame kitiems šeimoje, darbe tomis anonimiškais paslaugomis, už kurias galbūt niekad nesulauksime padėkos? Viešpats šiandien pranašo Izaijo lūpomis pirmajame Mišių skaitinyje mums sako¹⁰: *Discite benefacere*, mokykitės daryti gera... ir išmoksime tik tada, jei nuolat žvelgsime į Jėzų, mūsų Pavyzdį, jei dažnai apmąstysime jo nuolatinį pavyzdį ir jo mokymą.

Aš jums daviau pavyzdį,– sako Viešpats numazgojęs mokiniams kojas, *–kad ir jūs darytumėte, kaip aš jums dariau*¹¹. Palieka mums didžiausią pamoką, kad

suprastumėme, jog jei nesame nuolankūs, jei nesame pasirengę tarnauti, negalime sekti Mokytoju.

Viešpats mus kviečia Juo sekti ir Jį mėgdžioti, ir palieka mums paprastą, bet tikslią taisyklę, kaip gyventi artimo meilę su nuolankumu ir tarnystės dvasia: *Visa, ko norite, kad jums darytų žmonės, ir jūs jiems darykite*¹². Patirtis to, kas man patinka ar mane trikdo, to, kas man padeda ar kenkia, yra gera norma, ką turiu daryti ar ko vengti elgesyje su kitais.

Visi trokštame padrąsinančio žodžio, kai dalykai nesiklosto gerai, ir kitų supratimo, kai nepaisant geros valios mes suklystame; ir kad labiau žiūrėtų į teigiamus dalykus, o ne į trūkumus; ir kad būtų atvirumo atmosfera darbo vietoje ar parėjus namo; ir kad darbe iš mūsų reikalautų, bet mandagiai; ir kad niekas nekalbėtų blogai už mūsų nugarų; ir kad būtų,

kas mus apgina, kai būname kritikuojami, o mūsų ten nėra; ir kad mumis tikrai rūpintųsi susirgus; ir kad mus broliškai pataisytų, kai ką darome blogai, užuot komentavus tai su kitais; ir kad už mus melstųsi ir... Tai dalykai, kuriuos su nuolankumu ir tarnystės dvasia turime daryti kitiems. *Discite benefacere.*

Jeigu taip elgiamės, toliau sako pranašas Izaijas, tada: *Esate paraudę nuo nuodėmių, bet aš jas išbalinsiu kaip sniegą. Jūsų nuodėmės raudonos it kraujas, bet jos gali tapti baltos it vilna*¹³.

III. *Kas iš jūsų didesnis, tebūnie jums tarnas*¹⁴, sako mums Viešpats. Todėl turime palikti savo egoizmą šone ir atrasti tas artimo meilės apraiškas, kurios daro laimingus kitus. Jei nekovosime, kad kaskart vis labiau

pamirštume save, praeisime pro tuos, kurie mus supa, ir nesuprasime, kad jiems reikia padrąsinančio žodžio, reikia, kad vertintume tai, ką daro, paskatintume būti geresniais ir jiems tarnautume.

Egoizmas akina ir mums užstoja kitų horizontą; nuolankumas nuolat atveria kelią artimo meilei praktiškose ir konkrečiose tarnavimo smulkmenose. Ši džiugi atvirumo ir pasirengimo būti naudingam kitiems dvasia gali perkeisti bet kokią aplinką. Artimo meilė įsismelkia, lyg vanduo į uolos plyšį, ir galiausiai įveikia smarkiausią pasipriešinimą. „Meilė išspaudžia meilę“, sakė šventoji Teresė Avilietė¹⁵, o šventasis Kryžiaus Jonas patardavo: „Ten, kur nėra meilės, įdėk meilę ir išgausi meilę“¹⁶.

Tarp jūsų buvome švelnūs tarsi motina, globojanti savo kūdikius. Taip jūsų ilgdami, troškome pasidalyti

*su jumis ne tik Dievo Evangelija, bet ir savo gyvybe*¹⁷, pareiškė šventasis Paulius Tesalonikos krikščionims. Jeigu juo seksime, turėsime panašių į jo vaisių.

Ypač turime gyventi šia Viešpaties dvasia su pačiais artimiausiais, savo šeimoje: „Vyras teieško ne vien savo interesų, bet ir savo žmonos; tėvai teieško vaikų interesų, o šie savo ruožtu – savo tėvų interesų. Šeima - unikali bendrija, kurioje kiekvienas „mylimas dėl savęs paties“, dėl to, kas yra, o ne dėl to, ką turi (...). Šios fundamentalios normos gerbimas paaiškina, kaip moko pats Apaštalas, kodėl niekas nedarytina dėl varžymosi ar tuščios garbės, bet su nuolankumu, iš meilės. Ir ši meilė, kuria atsiveriama kitiems, padaro, kad šeimos nariai būtų tikri „namų bažnyčios“ tarnai, kur visi trokšta kiekvienam gėrio ir laimės; kur visi ir kiekvienas atiduoda gyvenimą šiai

meilei su neatidėliojamu tokio gėrio ir tokios laimės siekiu¹⁸.

Jei veikiame taip, nematysime, kaip tokiais atvejais būna, *krislo kito akyje*, nepastebėdami *rašto savojoje*¹⁹. Mažiausios kitų klaidos matomos išdidintos, o didžiules savas klaidas linkstama sumažinti ir pateisinti.

Priešingai, nuolankumas mus verčia pirmiausia pripažinti savo klaidas ir savo skurdą. Tada sugebame supratingai žiūrėti į kitų trūkumus ir jiems padėti. Taip pat tada galime juos mylėti ir priimti su tomis kliautimis.

Mergelė, Dievo Motina, *Viešpaties Tarnaitė*, išmokys mus suprasti, kad tarnauti kitiems – tai vienas iš būdų šiame gyvenime rasti džiaugsmą ir vienas iš trumpiausių kelių sutikti Jėzų. Todėl turime jos prašyti, kad padarytų mus tikrai nuolankiais.

---

1 Mt 9, 36.

2 Plg. Mt 23, 1–12.

3 Plg. Mt 23, 8–11.

4 Lk 22, 27.

5 Šv. Jonas Auksaburnis, Homilijos apie Šv. Matą, 15.

6 1 Kor 12, 3.

7 Jok 4, 6.

8 Šv. Chosemarija, *Dievo bičiuliai*, 106.

9 Kasijonas, Institucijos, 11, 3.

10 Iz 1, 17.

11 Jn 13, 15.

12 Mt 7, 12.

13 Iz 1, 18.

14 Mt 23, 11.

15 Šv. Teresė Avilietė, Gyvenimas, 22, 14.

16 Šv. Kryžiaus Jonas, Carta a la M. M.ª de la Encarnación, knygoje Vida, BAC, Madridas, 1950, p. 1322.

17 1 Tes 2, 7–8.

18 Šv. Jonas Paulius II, Homilija per Mišias šeimoms, Madridas, 1982 m. gruodžio 2 d.

19 Mt 7, 3–5.3.